

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA FINACIJSKOG PLANA HŽ PUTNIČKOG PRIJEVOZA
ZA 2025. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2026. I 2027. GODINU**

UVOD

Željeznički putnički prijevoz organizira se na 2.617 kilometara pruga, dnevno se pokreće oko 760 vlakova, a zbog izvođenja radova na pružnoj mreži i stanja infrastrukture vrlo su niske komercijalne brzine prometovanja vlakova.

Kako bi se ublažio navedeni negativni utjecaj planira se daljnje provođenje projekata besplatnog željezničkog prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola, redovnih studenata te umirovljenika i osoba starijih od 65 godina. Projekti se provode sa svrhom poticanja i stvaranja navike korištenja javnoga željezničkog prijevoza, koji djelomično predstavljaju i kompenzacije za vrijeme radova na željezničkoj infrastrukturi.

Također, nastavlja se provođenje mjere besplatnog prijevoza za stanovnike pogođene potresom na području Sisačko-moslavačke županije te besplatan prijevoz ukrajinskih državljana na svim relacijama unutar Republike Hrvatske.

Remonti pruga nastavljaju se na većem dijelu mreže HŽ-a te se planiraju radovi na sljedećim dionicama: DG Savski Marof – Zagreb GK, Zagreb GK - Dugo Selo – Križevci – Koprivnica – Botovo, Zagreb GK – Dugo Selo – Novska – Tovarnik DG, Rijeka – Šapjane DG, Karlovac – Kamanje DG, Zagreb GK – Rijeka na relacijama Hrvatski Leskovac – Karlovac, Generalski Stol – Gornje Dubrave, Zaprešić – Zabok – Varaždin – Kotoriba – Čakovec – DG, Zagreb GK – Velika Gorica – Sisak – Novska na relacijama Sisak – Sisak Caprag - Volinja i Sunja – Novska, Banova Jaruga – Pčelić, Zagreb GK – Oštarije – Knin – Split, Koprivnica-Osijek-Dalj.

Nadalje, radi osiguranja bolje prometne povezanosti u voznom redu 2024./2025. uvedeno je oko 30 novih vlakova na relacijama Zagreb GK – Velika Gorica – Zagreb GK, Zagreb – Rijeka – Zagreb, Zabok – Krapina – Đurmanec – Rogatec i obrnuto, Zagreb GK – Bjelovar – Zagreb GK, Beli Manastir – Magyarbóly – Beli Manastir, Zagreb – Ljubljana, Zagreb – Pula te Split – Kaštel Stari. Također, frekvencija vlakova kontinuirano će se povećavati u skladu s daljnjom isporukom novih vlakova i završetkom obnove pruga.

PRIHODI

	Plan za 2025.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan za 2025.	Indeks
PRIHODI POSLOVANJA	187.330.999	9.436.302	196.767.301	105,0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	50.000	112.000	162.000	324,0
UKUPNI PRIHODI	187.380.999	9.548.302	196.929.301	105,1

Ukupni prihodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2025. godinu iznose 196.929.301 euro te su za 9.548.302 eura, odnosno 5,1 % veći u odnosu na usvojeni plan.

Na stavci Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna došlo je do povećanja za 12.236.983 eura u odnosu na usvojeni plan. Na stavci Pomoći proračunu i izvanproračunskim korisnicima iz drugih proračuna došlo je do povećanja prihoda za 14.900.000 eura, a na povećanje stavke utjecao je izostali vlastiti prihod na temelju provedbe projekata besplatnog željezničkog prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola, redovnih studenata te umirovljenika i osoba starijih od 65 godina te besplatnog prijevoza za stanovnike s područja Sisačko-moslavačke županije. Nadalje, uslijed izvođenja radova na cijeloj željezničkoj mreži uvode se zatvori pruga, smanjuju se brzine prometovanja vlakova za prijevoz putnika te se uvode usporene vožnje, česte su supstitucije vlakova autobusima što iziskuje dvostruke prijevozne kapacitete. Također, povećani su troškovi tekućeg održavanja voznog parka uslijed povećanja cijena te povećanja broja vozila koja zbog starosti ulaze u ciklus popravaka najviše razine. Sve navedeno uzrokuje povećanje troškova eksploatacije i do 40% zbog povećanih potreba za vozilima i radom. Prema tome, smanjenje vlastitih prihoda od prijevoza i povećanje troškova utjecalo je na povećanje prihoda po PSO ugovoru.

Na stavci Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava došlo je do smanjenja prihoda za 2.663.017 eura zbog promjena u dinamici realizacije projekta Modernizacija informatičkog i prodajnog sustava te projekta Primjena zelenih tehnologija u željezničkom prijevozu. Prihodi od pruženih usluga planiraju se u iznosu 22.685.000 eura te su manji za 3.136.000 eura u odnosu na usvojeni plan temeljem smanjenja vlastitih prihoda od unutarnjeg i međunarodnog prijevoza putnika, dok se prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju u iznosu od 162.000 eura.

RASHODI

	Plan za 2025.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan za 2025.	Indeks
RASHODI POSLOVANJA	131.248.015	9.782.898	141.030.913	107,5
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	76.273.328	-2.599.771	73.673.557	96,6
UKUPNI RASHODI	207.521.343	7.183.127	214.704.470	103,5

Ukupni rashodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2025. godinu iznose 214.704.470 eura te su za 7.183.127 eura, odnosno 3,5 % veći u odnosu na usvojeni plan.

Planirani rashodi za zaposlene veći su za 2.642.488 eura u odnosu na usvojeni plan, odnosno za 4,8 %, što je rezultat sklapanja novog kolektivnog ugovora te povećanja cijene sata rada kao i povećanja broja prekovremenih sati temeljem duljih smjena rada uzrokovanih zatvorima pruga, zastojsima u prometu i uvođenjem usporenih vožnji.

Materijalni rashodi veći su za 8.427.410 eura, odnosno za 11,8 % u odnosu na usvojeni plan temeljem povećanja troškova energije, troškova tekućeg i investicijskog održavanja te ostalih usluga.

Financijski rashodi iznose 2.597.000 eura te su za 1.287.000 eura manji u odnosu na usvojeni plan.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 73.673.557 eura te su manji za 2.599.771 euro u odnosu na usvojeni plan ponajviše zbog promjena u dinamici realizacije projekta obnove 8 elektrolokomotiva (plaćanje avansa prolongira se u 2026.) te promjena u dinamici realizacije ulaganja u objekte za održavanje.

Prema strukturi čine ih:

- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 71.732.949 eura koji se odnose na prijevozna sredstva u iznosu od 68.660.023 eura i nematerijalnu proizvedenu imovinu, odnosno ulaganja u računalne programe u iznosu od 3.072.926 eura.
- rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu od 1.940.608 eura, a odnose se na ulaganja u prijevozna sredstva, građevinske objekte te ostalu nefinancijsku imovinu.

UKUPNI VIŠAK/MANJAK

	Plan za 2025.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan za 2025.	Indeks
UKUPNI PRIHODI	187.380.999	9.548.302	196.929.301	105,1
UKUPNI RASHODI	207.521.343	7.183.127	214.704.470	103,5
RAZLIKA - VIŠAK/MANJAK	-20.140.344	2.365.175	-17.775.169	88,3

Prijedlog izmjena i dopuna Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2025. rezultira manjkom prihoda u odnosu na rashode u iznosu od 17.775.169 eura.

RAČUN FINANCIRANJA

	Plan za 2025.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan za 2025.	Indeks
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	27.170.016	3.168.115	30.338.131	111,7
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	7.012.000	0	7.012.000	100,0
RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA	20.158.016	3.168.115	23.326.131	115,7
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE	0	949.329	949.329	
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆU GODINU	-17.672	-6.482.619	-6.500.291	36.783,0
NETO FINANCIRANJE	20.140.344	-2.365.175	17.775.169	88,3

Dana 6. veljače 2025. godine donesena je Odluka Vlade Republike Hrvatske o prihvaćanju nagodbe o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele HŽ Hrvatskih Željeznica d.o.o. između Republike Hrvatske i društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. U svrhu podmirivanja dijela naknade za namiru koju Republika Hrvatska ima dati društvu HŽ Putnički prijevoz, Ministarstvo financija će preuzeti otplatu iznosa nedospjelih neotplaćenih kreditnih obveza Društva za četiri kreditna zaduženja, počevši od 1. siječnja 2026. godine pa do kraja otplate. Nadalje, iznos od 3.168.115,10 eura za razliku za namiru osigurava se u Državnom proračunu Republike Hrvatske te će isplatiti Društvu tijekom 2025. godine. Na temelju navedenog, planirani primici od financijske imovine i zaduživanja za 2025. povećani su za 3.168.115,10 u odnosu na usvojeni plan, odnosno za 11,7 %. Planirani izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova za 2025. godinu su nepromijenjeni.